

Kansainvälinen Silta

Raportti Viron, Hiidenmaan opintomatkasta 13.–15.11.2007

Kuvassa Alarin edessä laivanrakentajan ja toimintaryhmän edustajia Suomesta ja Virosta.

TARKOITUS

Verkostoyksikön kautta laitettu partnerihaku tavoitti toimintaryhmän Hiidenmaalta, joka kiinnostui yhteistyöstä perinnelaivarakentamisen ja satama-alueen kehittämisen tiimoilta. Kansainvälinen Silta hankkeen rahoittamana tehtiin opintomatka Hiidenmaalle, jossa tutustuttiin paikalliseen perinnelai-vaan sekä -rakentajiin. Vierailun yhteyshenkilönä toimi toimintaryhmän edustaja Mare Ellen. Vie-railumme aikana tutustuimme myös toiminnanjohtajaan sekä kunnanjohtajaan.

OSALLISTUJAT

Jaana Mälkki / KV-silta hankkeen projektipäällikkö /matkanjärjestäjä

Jaana Mäki / Ihana ry

Tapio Santala / ”

Ismo Lilja / ”

Timo Kause / ”

Reijo Viinamäki / Karhuseutu hallitus

Tiistaina 13.11. kohti Viroa

Pääkohteemme olivat Hiidenmaan saari ja Pärnu.

Lähdimme Porista minibussilla Helsinkiin kello 7.30. Saavuttuamme Tallinnaan puoli neljän maissa ajoimme Viron parlamenttitaloon, mikä sijaitsee Tallinnan Toompeassa. Parlamenttitalossa tapasimme Kalev Kotkaksen (Chairman of Rurals Affairs Committee), joka on mukana Alar -laivan toiminnassa. Alar -laiva ja sen kunnostusprojekti oli opintomatkan pääsyy Perinnelaivayhdistys Ihana ry:n osalta. Yhdistys oli saanut kesällä 2007 yhteyden Alar-laivan toimijoihin, jotka olivat jo tuolloin kiinnostuneet yhteistyöstä Kaljaasi Ihanan kanssa. Opintomatalla tapasimme toimijat ja loimme kontakteja sekä alustavia suunnitelmia yhteisen hankkeen toteuttamiseksi.

Kuvat Viron parlamentti talo

Kuva palaverista Kalev Kotkaksen kanssa

Mr. Kotkas kertoi pääasiassa Alarin historiasta ja sen nykyisestä kunnosta. Laiva sijaitsee tällä hetkellä maissa Hiidenmaan saarella Sorun merenrantakylässä. Alar rakennettiin vuosina 1936–1939 Virossa. Laiva kulki ympäri maailmaa, ja oli usean eri maan lipun alla. Vuonna 1998 Alar ostettiin Tanskasta, ja tällä hetkellä Viro omistaa laivan, mutta se kulkee USA:n lipun alla. Alar on tänä päivänä huonossa kunnossa, vaikka se vielä 2004 olikin kelluntakunnossa. Alar seisoo tällä hetkellä taivasalla, ja huononee vuosi vuodelta. Virossa laiva halutaan kunnostaa, johon menee arviolta noin 5 vuotta. Alarille on rahoitus seuraavaksi kahdeksi vuodeksi. Puhuimme Kotkaksen kanssa alustavasti Perinnelaivayhdistyksen ja Alarin yhteistyöstä, jonka Kotkas koki sen tärkeäksi. Hän painotti, että he tarvitsevat ennen kaikkea tietotaitoa purjelaivan rakentamisesta ja kunnostamisesta sekä merenkulun historiasta, mitä Perinnelaivayhdistyksellä on. Suunnitelmissa on kuitenkin Alarin kunnostaminen

museolaivaksi, ei välttämättä purjehduskuntoon.

Kuvia Alarista

Parlamenttitalosta ajoimme kohti Rohukylää, josta lähdimme lautalla klo 20.30 Hiidenmaan saarelle. Yövyimme Kärölan kaupungissa Padu-hotellissa.

Kuva Sorusta löytyi muutakin yhteistä Laitakarin kanssa kuin vain perinnelaiva. Paikallinen Susan ja Matti patsas ilahduttivat matkaamme.

Keskiviikkona 14.11. Hiidenmaalla

Kuvassa toimintaryhmän toiminnanjohtaja Hillar Eller, kv-vastaava Mare Ellen, Ihanan projektipäällikkö Tapio Santala, Karhuseudun kv-koordinaattori Jaana Mälkki sekä – hallituksen jäsen Reijo Viinamäki.

Aamulla meitä oli hotellilla vastassa international project manager Mare Ellen ja LAG project manager Mr. Hillar Eller. Ajoimme puolisen tuntia Sorun kylään Emmasten kuntaan, Hiidenmaan eteläpäähän. Matkalla Mare Ellen kertoi Hiidenmaasta, sen luonnosta ja ihmisistä.

Soru on pieni merenrantakylä, mitä kehitetään parhaillaan. Rannalla, missä myös Alar on kunnostettavana, on mm. lauttayhteys, venesatama ja kesäkahvila sekä uusi rakennus paikallisille vaihtuville taidenäyttelyille ja pysyväälle pienelle merenkulku- ja kalastusperinteen näyttelylle. Rakennuksessa oli myös neuvottelutilat, jossa kokoontuimme Mare Ellenin, Hillar Ellerin, Emmasten kunnanjohtajan Tiit Veersalun ja varakunnanjohtajan Heller Söölin kanssa.

Kuvat neuvotteluista ja "museorakennuksesta"

Neuvotteluissa ensin Alarin toimijat esittelivät itsensä ja hankkeensa, jonka jälkeen Perinnelaivayhdistys Ihana ry kertoi omasta toiminnastaan. Osapuolet olivat kiinnostuneita yhteishankkeen toteuttamisesta. Neuvotteluissa emme kuitenkaan ehtineet keskustella hankkeen tulevasta sisällöstä tai konkreettisista toimenpiteistä, koska virolaisten Leader-ohjelma on vielä alkutekijöissä. He olivatkin enemmän kiinnostuneita, miten Leader ja toimintaryhmät toimivat Suomessa, kuka käsittelee hakemukset ja miten rahat "jaetaan" ruohonjuuritasolle. Viro voi aloittaa hankkeen aikaisintaan syksyllä 2008, mikäli Leader-ohjelma menee läpi. Varmaa on kuitenkin kummankin osapuolen kiinnostus hankkeen toteuttamiseen. Alarin toimijat painottivat samaa kuin Mr. Kotkaskin, että he tarvitsevat Perinnelaivayhdistykseltä tietoa laivan rakentamiseen ja kunnostamiseen. Tämän vuoksi sovimme työmiesten "vaihdosta" yhteisen hankkeen aikana. Perinnelaivayhdistys voi vastaavasti vastaanottaa/kouluttaa virolaisia laivanrakentajia. Perinnelaivayhdistys ja Laitakarin kehittäjät voivat ottaa oppia Sorun museo- ja neuvottelutilojen rakentamisesta, mihin oli saatu EU-rahaa.

Palasimme iltapäivällä lautalla mantereelle, ja ajoimme illaksi Pärnuun. Kolme opintomatkalaista jatkoi Pärnusta Tallinnaan ja iltalaivalla Suomeen. Kolme meistä jäi Pärnuun, jossa oli kaksipäiväinen Leader konferenssi.

Kuvia Hiidenmaalta

Kuva Pärnun keskustasta

Torstaina 15.11. Leader –konferenssi

Kolme opintomatkalaista osallistui Pärnussa, Spa Terviksen auditoriossa järjestetyn Leader-konferenssin ensimmäiseen päivään (klo 11–16). Pärnusta jatkoimme linja-autolla Tallinnaan ja iltalaivalla Helsinkiin.

Kuva konferenssista

Aamupäivän konferenssissa puhuivat ainoastaan virolaiset eri organisaatioiden ja toimintatyhmien henkilöt. Pääasiassa esitelmät koskivat sitä, mitä Leader-rahalla voidaan tehdä, miten ja kuinka tär-

keää sen toteutuminen olisi. Aiheina olivat mm. nuorisotyö, maaseutupolitiikka ja kala-Leader. Eva Küllmallik Viron maatalousministeriöstä esitteli Kala-Leaderiä, jolla on paljon yhtäläisyyksiä Leaderin kanssa. Kala-Leaderillä pyritään kehittämään kalataloutta, mm. siihen liittyvää infrastruktuuria ja koulutusta sekä lisäämään työpaikkoja. Rahoitus (myös investointirahaa) on tarkoitettu kalastusalueilla vaikuttaville kalastustoimintaryhmille ("fishing LAGs"), yrittäjille ja viranomaisille. Luvian kalatalouden kehittämisen kannalta tällainen olisi mielenkiintoinen mahdollisuus.

TULOKSIA

Hiiumaan toimintaryhmä kiinnostui yhteishankkeesta kunhan saavat rahoitusasiat kuntoon. Toiminnanjohtaja Hillar Eller ja kunnanjohtaja Tiit Veersalu lupailivat tulla vastavierailulle maaliskuuhuhtikuussa tutustumaan Karhuseutuun ja Ihanaan, jolloin myös suunnitellaan yhteistä hanketta eteenpäin.

Raportin laatineet yhteistyössä: Jaana Mäki ja Jaana Mälkki

